

VYHLÁŠKA ÚJD SR Č. 52/2006 Z. Z.

O ODBORNEJ SPÔSOBILOSTI

Ing. Viktor Szabo

Úrad jadrového dozoru SR

Vyhláška ÚJD SR č. 52/2006 Z. z. o odbornej spôsobilosti

Vyhláška ÚJD SR č. 52/2006 Z. z. o odbornej spôsobilosti bola vydaná na základe splnomocňovacích ustanovení § 24 ods. 9, 10 a 18 zákona č. 541/2004 Z. z. Vyhláška nahrádza pôvodnú vyhlášku Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky č. 187/1999 Z. z. o odbornej spôsobilosti zamestnancov jadrových zariadení.

Do vyhlášky sú zapracované nové skúsenosti získané v oblasti odbornej prípravy zamestnancov držiteľov povolení a taktiež osvedčené princípy overovania odbornej spôsobilosti a osobitnej odbornej spôsobilosti zamestnancov držiteľov povolení. Vo vyhláške sú rozpracované práva a povinnosti držiteľov povolení, ktorých zamestnanci majú vplyv na jadrovú bezpečnosť (odborne spôsobilí zamestnanci držiteľov povolení) alebo priamy vplyv na jadrovú bezpečnosť (vybraní zamestnanci držiteľov povolení). Vybraní zamestnanci vykonávajú svoje pracovné činnosti počas uvádzania jadrového zariadenia do prevádzky, počas prevádzky a počas etáp vyradovania jadrového zariadenia. Odborne spôsobilí zamestnanci vykonávajú svoje pracovné činnosti vo všetkých etapách prevádzky jadrového zariadenia, ako aj pri manipulácii s jadrovým materiálom alebo rádioaktívnymi odpadmi. Aby mali títo zamestnanci potrebné kompetencie na výkon pracovných činností, potrebujú neustále udržiavať svoju odbornú spôsobilosť alebo osobitnú odbornú spôsobilosť pomocou absolvovania predpísaných kurzov v školiacich strediskách.

Vyhláška tiež upravuje podrobnosti o príprave zamestnancov prevádzkovateľa špecializovaného zariadenia, ktorí vykonávajú odbornú prípravu zamestnancov držiteľov povolení. Vyhláška upravuje overovanie odbornej spôsobilosti a osobitnej odbornej spôsobilosti zamestnancov držiteľov povolení, pracovné funkcie a príslušné pracovné činnosti zamestnancov, ktorí majú vplyv na jadrovú bezpečnosť alebo priamy vplyv na jadrovú bezpečnosť, kvalifikačné požiadavky na uvedených zamestnancov, druhy prípravy týchto zamestnancov a vydávanie preukazov o odbornej spôsobilosti zamestnancov držiteľov povolení na odbornú prípravu a vydávanie preukazov o osobitnej odbornej spôsobilosti zamestnancov držiteľov povolení.

Vo vyhláške sú taktiež ustanovené podrobnosti o zriaďovaní odborných a skúšobných komisií ako aj podmienky vydávania preukazu o osobitnej odbornej spôsobilosti zamestnancov držiteľov povolení. Preukaz o osobitnej odbornej spôsobilosti sa vydáva na tri roky a jeho platnosť sa dá predĺžiť na ďalšie tri roky. Taktiež ustanovuje príčiny podmieneného pozastavenia platnosti alebo jeho straty.

K § 1:

Ustanovenie obsahuje vymedzenie predmetu úpravy tejto vyhlášky týkajúceho sa odbornej prípravy zamestnancov držiteľov povolení, pracovných činností, ktoré môžu vykonávať len odborne spôsobilí zamestnanci alebo vybraní zamestnanci držiteľov povolení a podmienky overovania osobitnej odbornej spôsobilosti a odbornej spôsobilosti zamestnancov držiteľov povolení.

K § 2:

Ustanovuje pracovné činnosti, ktoré môžu vykonávať len odborne spôsobilí zamestnanci, ktorí majú vplyv na jadrovú bezpečnosť alebo vybraní zamestnanci držiteľov povolení, ktorí majú priamy vplyv na jadrovú bezpečnosť. Každý držiteľ povolenia musí určiť

Vyhláška ÚJD SR č. 52/2006 Z. z.
o odbornej spôsobilosti

všetky uvedené pracovné činnosti a opis týchto pracovných činností je súčasťou dokumentácie kvality. Pod opisom pracovných činností sa rozumie opis všetkých činností, ktoré zamestnanec držiteľa povolenia vykoná v danej pracovnej funkcii. Vzory pracovných funkcií pre vybraných zamestnancov sú uvedené v odseku 2. Pracovné funkcie podľa odseku 2 písm. a) až d) existujú počas celej životnosti jadrového zariadenia, kým pracovné funkcie podľa odseku 2 písm. e) až g) existujú len pri uvádzaní do prevádzky jadrového zariadenia. Preto napríklad vedecký vedúci spúšťania aj s právom aj bez práva na manipuláciu nemusí byť zamestnancom držiteľa povolenia, ale jeho osobitná odborná spôsobilosť musí byť overená, tak ako u ostatných vybraných zamestnancov držiteľa povolenia. Držiteľ povolenia určí aj kariérny postup na pracovných funkciách podľa ods. 2 písm. a) až c), t.j. aké pracovné funkcie musí daný vybraný zamestnanec mať a koľko rokov musí zotrvať v tej ktorej predchádzajúcej pracovnej funkcii, ak chce postúpiť pracovne vyššie.

K § 3:

Ustanovuje obsah systému odbornej prípravy pre zamestnancov držiteľa povolenia, ktorá nadväzuje na politiku odbornej prípravy držiteľa povolenia, a ktorý úrad schvaľuje. Súčasťou systému odbornej prípravy je plán odbornej prípravy.

Tento paragraf bližšie popisuje obsah systému odbornej prípravy, kde držiteľ povolenia musí určiť pre každú pracovnú funkciu požiadavky na vzdelanie a na prax, na odbornú prípravu, na psychickú spôsobilosť a na zdravotnú spôsobilosť. Ak sú tieto definované podmienky splnené, je zabezpečené, že zamestnanec držiteľa povolenia na určenú pracovnú funkciu nadobudne potrebné vedomosti počas výcviku a získa takú zručnosť a postoj k výkonu pracovnej činnosti, že ju bude môcť kompetentne vykonávať a časovo si aj udržať svoju získanú odbornú spôsobilosť alebo osobitnú odbornú spôsobilosť.

Takisto obsahuje metodiku, ktorá je založená na systematickom prístupe s logickým postupom k identifikácii kompetencií, vývoju a implementácie programov odbornej prípravy a k hodnoteniu odbornej prípravy odborne spôsobilých zamestnancov alebo osobitne odborne spôsobilých zamestnancov.

K § 4:

Ustanovuje druhy a fázy odbornej prípravy vybraných zamestnancov držiteľov povolení. Absolvovanie jednotlivých druhov a fáz odbornej prípravy zabezpečuje získanie potrebných kompetencií pre výkon pracovných činností a je aj nutnou podmienkou na vydanie preukazu o osobitnej odbornej spôsobilosti. Taktiež vysvetľuje používané definície v odbornej prípravy.

K § 5:

Ustanovuje druhy a fázy odbornej prípravy odborne spôsobilých zamestnancov držiteľov povolení. Absolvovanie jednotlivých druhov a fáz odbornej prípravy zabezpečuje získanie potrebnej kompetencie pre výkon pracovných činností a je aj nutnou podmienkou na vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti.

K § 6:

Ustanovuje odborné a skúšobné komisie. Odborné komisie overujú odbornú spôsobilosť zamestnancov držiteľov povolení. Zriaďuje ich prevádzkovateľ špecializovaného zariadenia, t.j. držiteľ povolenia na odbornú prípravu zamestnancov držiteľov povolení. Štatút tejto

Vyhláška ÚJD SR č. 52/2006 Z. z.
o odbornej spôsobilosti

komisie je súčasťou dokumentácie systému kvality držiteľa povolenia. Táto komisia overuje odbornú spôsobilosť aj uchádzačov pripravujúcich na post vybraného zamestnanca pred overením osobitnej odbornej spôsobilosti.

Ustanovuje skúšobnú komisiu pre overovanie osobitnej odbornej spôsobilosti zamestnancov držiteľov povolení. Túto komisiu zriaďuje úrad a jej štatút vydá úrad, ktorý definuje upresnenie jej činnosti, menovania a odvolávanie jej členov, hodnotenia uchádzačov a formy výstupov.

Ustanovuje skúšobnú komisiu pre overovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov prevádzkovateľa špecializovaného zariadenia. Túto komisiu zriaďuje úrad a jej štatút vydá úrad, ktorý definuje upresnenie o jej činnosti, menovania a odvolávanie jej členov, hodnotenia uchádzačov a formy výstupov.

K § 7:

Ustanovuje overovanie osobitnej odbornej spôsobilosti zamestnancov držiteľov povolení. Obsahuje požiadavky na prihlášku na overovanie osobitnej odbornej spôsobilosti, obsah skúšky a praktickej skúšky. Posledný odsek upresňuje, v závislosti od rozsahu, povolenia povinnosti držiteľa povolenia, ktoré dopĺňujú organizačné činnosti overenia osobitnej odborne spôsobilých zamestnancov držiteľov povolení.

K § 8 :

Ustanovuje podmienky vydávania preukazu o osobitnej odbornej spôsobilosti zamestnancov držiteľov povolení. Vydáva sa po splnení kvalifikačných podmienok a po úspešnom absolvovaní overení podľa § 7. Preukaz o osobitnej odbornej spôsobilosti sa vydáva na tri roky a jeho platnosť sa dá predĺžiť na ďalšie tri roky. Taktiež ustanovuje príčiny podmieneného pozastavenia platnosti alebo jeho straty.

K § 9:

Ustanovuje podmienky overenia odborne spôsobilých zamestnancov držiteľa povolenia a vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti po úspešnom overení prevádzkovateľom špecializovaného zariadenia. O týchto zamestnancov vedie držiteľ povolenia evidenciu. Úrad má právo účasti na týchto overeniach.

K § 10:

Ustanovuje podmienky vydania poverenia k výkonu pracovných činností a taktiež to, čo minimálne musí dané poverenie obsahovať.

K § 11:

Ustanovuje ďalšie povinnosti držiteľa povolenia na odbornú prípravu zamestnancov držiteľov povolení. Definuje najmä dokumentáciu, dokumentáciu kvality a technickú dokumentáciu o špecializovanom zariadení potrebnú pre vydanie povolenia na odbornú prípravu zamestnancov držiteľov povolení.

K § 12:

Ustanovuje delenie a kvalifikačné požiadavky pre lektorov a inštruktorov, ktorí vykonávajú pracovné činnosti v jednotlivých fázach odbornej prípravy zamestnancov držiteľov povolení.

Vyhláška ÚJD SR č. 52/2006 Z. z.
o odbornej spôsobilosti

K § 13 a 14:

Ustanovuje formu overenia odbornej spôsobilosti lektorov podľa § 24 ods. 9 zákona, skúšku pred skúšobnou komisiou pre overenie odbornej spôsobilosti zamestnancov prevádzkovateľa špecializovaného zariadenia, ktorí vykonávajú odbornú teoretickú prípravu a výcvik na simulátore vybraných zamestnancov držiteľa povolenia. Overenie odbornej spôsobilosti zamestnancov špecializovaného zariadenia je nevyhnutnou podmienkou pre vydanie Preukazu o odbornej spôsobilosti na výkon odbornej teoretickej prípravy alebo výcviku na simulátore vybraných zamestnancov. Taktiež ustanovuje skúšobnú komisiu pre overenie odbornej spôsobilosti zamestnancov prevádzkovateľa špecializovaného zariadenia, ich úlohy počas skúšky a potrebné doklady k prihláške o overenie odbornej spôsobilosti.

K § 15:

Ustanovuje programy prípravy vybraných zamestnancov a odborne spôsobilých zamestnancov.

K § 16:

Upravuje doklady o splnení kvalifikačných požiadaviek vybraných zamestnancov a odborne spôsobilých zamestnancov. Sú to najmä doklady o ukončení odbornej prípravy zadefinované v systéme prípravy držiteľa povolenia na danú pracovnú funkciu.

K § 17:

Ustanovuje spoločné ustanovenia platné pre celý text vyhlášky.

K § 18:

Keďže uvedený návrh textu vyhlášky je návrhom technického predpisu v neharmonizovanej oblasti, toto ustanovenie deklaruje plnenie povinnosti notifikácie v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES o postupe poskytovania informácií v oblasti technických noriem a predpisov v platnom znení (Ú. v. ES L 281, 21.07.1998).

K § 19:

Ustanovuje dátum nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky.